

איך נכנס רבין למלכודת המו"מ על הסדר חלקי

תיאטרון האבסורד

המצרים, הם השערים למיתקפה הגדולה ללב סיני. מי שאינו מאמין בשלום, אך המוסר את המעברים, מכניס את עצמו למצב מור. הוא דומה לאדם המסרב להכניס את פלוגי לדירה, מפני שהוא מאמין שזה שודר ורוצה, אך המוכן להתפשר ולהכניסו לפרוודור, בתיקוה שלא ייכנס לטרקלין. כך או כך, זהו אבסורד.

כדי להיחלץ מן האבסורד הזה, המי ציא יצחק רבין טענה שנועדה להכניס למחזה היגיון חדש. הוא אומר: אנחנו מוכרים שמי חיים תמורת זמן.

כדאי לוותר על יתרונות טאקטיים, כדי להרוויח זמן. לדבריו, זהו עסק סביר, אך נשאלת השאלה: להרוויח זמן לשם מה? נאמר שאנחנו עוברים, שבע שנים רזות, שבהן שולט הנפס הערבי בעולם, בתום שבע השנים, יהיה הנפס הערבי מיותר, מאון-הכוחות ישתנה שוב לטובת ישראל, ואנחנו נהיה על הסוס. איני יודע מי מכר רבין את חלוקש הזה. אין בו הרבה ממש. לפי האומדנות הכלכליות המוסמכות בי יותר בעולם, יעלו הכנסות-הנפס הערביות הענקיות מדי שנה בשנה. התלות האמריקאית בנפס הערבי גוברת בינתיים אף היא. אפילו תפוח ארצות-הברית מקורות-אנרגיה חדשים, גרעינים ואחרים, יישאר הנפס הערבי חשוב מאד. ומכל הבחינות האחרות — כחודאדם, עוצמה צבאית, התפתחות טכנולוגית, מעמד מדיני — אין שום סימן לשינוי מאון-הכוחות לטובת ישראל. הגיטיה היא הפוכה.

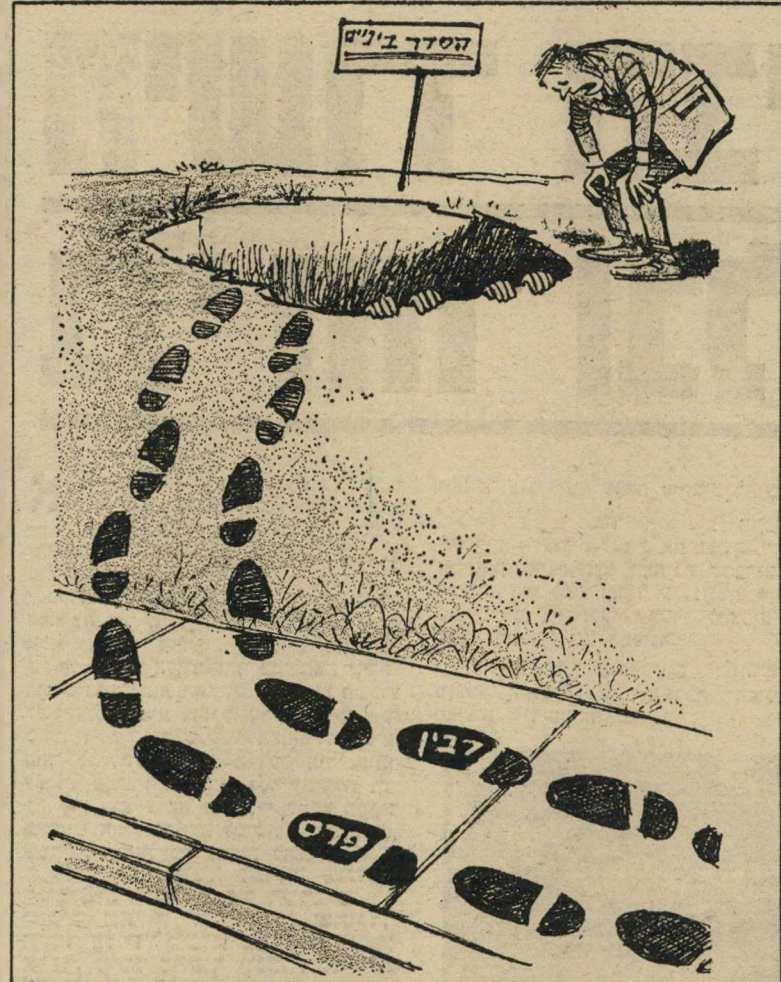
אם כן, מה יביא הזמן הזה, שי"נרוויח" בהסדריה-ביניים? מבחינה לאומית — מדינית, צבאית, כלית — הוא לא יביא שום דבר טוב. הרווח היחידי יהיה לקבוצה הי פוליטית המחזיקה בעת בשיוטון בישראל עצמה. בשביל יצחק רבין וממשלתו, יש רווח בומן העובר בלא מילחמה ובלא שלום. הממשלה תחזיק מעמד, הקואליציה תחזיק מעמד, כל המשברים הסנימיים נדחים, בי עזרת השם (או לפחות בעזרת המפד"ל). זה בוודאי חשוב מאד לבעלי-החשרה — וזרי הם המקבלים את החחלקות בשם מדינת-ישראל. אבל האם זה חשוב לקיום המדינה? המדינה לא "תרויח" זמן בהסדריה-ביניים. היא, "תפסיד" את חי זמן.

כאשר כל מטרתו של הסדריה-ביניים היא "להרוויח זמן", מוכרח הדבר לי השפיע אוטומטית על צורת ניתוח תמסאי-המתן. אם מטרת ההסדר היא לגרום סחבת, הרי לגבי ניתוח המסאי-המתן נכון הדבר על אחת כמה וכמה. כל הזמן המוכוזבו כמשאיוהמתן עצמו, מתווסף על חזמן המושג בי הסדריה-ביניים. זהו רווח נקי. זהו מסביר הרבה דברים, הנראים במנט ראשון כאבסורדים קטנים. הם אבסורדיים כשלעצמם. אבל הם "הגיוניים", כשהם משרתים אבסורד גדול. (זהו פאראדוקס. בבית-משועים, האיש השפוי הוא בלתי-גורמלי. במחזה של אבי סורד, המעשה האבסורדי הוא הגיוני, ואף מחריב המציאות.) למשל: אדם חכם אינו מכריז בפה מלא שהוא מתכוון למשוך משאיומתן כדי לי-הרוויח זמן. להיפך, בעודו גורם בחשאי לי-המשך בעמוד 16)

גת הסדריה-ביניים, מבוסס על אבסורד יסר די פשוט בתכלית: אחת מהשתיים: או שמאמינים בשלום כולל, או שאין מאמינים בו. כשני המוקרים, הסדריה-ביניים אינו סביר מבחינה ישראלית.

ם מאמינים בשלום כולל, צריכים לפעול למען השגתו במהירות. הזמן אינו פועל למען שלום כזה, בתנאים הנוחים ככל האפשר לישראל. כל יום העובר בלי התקדמות לשלום זה, הוא זמן מופסד. במיקרה זה כדאי להחזיק בכל השטחים הכבושים, כי הם האסימונים שיש בידי

בשיא כוחה. צבאה היה בלתי-מונצח. היא נהנתה מתמיכה מדינית רחבה בעולם. כוחה הלך וגבר באפריקה השחורה וב-אמריקה הדרומית. מצבה באו"ם הית איתן. יחסיה-הכוחות הכלכליים בינה ובין העולם הערבי היו סבירים. ובעיקר: ההלם של המפלה המוחצת זיעזע את הגישה הערבית המסורתית, ופתח את הדלת לרווחה לגישות חדשות. מאז ירד כוחה היחסי של ישראל בכל התחומים האלה. אבל גם כיום אפשרי שלום כולל. על הבסיס הזה: החזרת הי שטחים, ומדינה פלסטינית. כל הגורמים הי ערביים המעורבים ישירות מכריזים על כך בסה מלא ואשיף בחצי-פסה.

"אבל איך בכלל נכנסתם לחור הזה?!"

ישראל לשימם בקופת-המישחק. שם המישחק הוא: שטחים תמורת שלום. אין לישראל מה להציע תמורת השלום. מילבד החזרת השטחים ותהסכמה להקמת מדינה פלסטינית. אם תחזיר שטחים נרחבים פנימי, בהסדריה-ביניים, היא מקטינה במו ידיה את המחיר שיש בידה לשלם תמורת השלום. אין בזה היגיון. לעומת זאת, אם אין מאמינים בשלום כולל, מה הטעם למסור לאוייב עמדות טאקטיות מצוינות? הנפס הוא כוח כלכלי. מעברי המיתלה והגידי הם נכסים צבאיים חשובים — לכל מי שמחזיק בהם. בידי צה"ל, הם הפתחים להתקפת-מחץ מהירה לעבר התעלת. בידי

אבל ממשלת ישראל אינה רוצה בשלום כולל כזה, ביגלל סיבות השמורות עימה. היא רוצה בשלום כולל אחר, שיכלול סיפוח שטחים נרחבים לישראל, שליטה ישראלית בפועל בגדה המערבית, ואי-הקמתה של מדינה פלסטינית. לשלום כזה מתנגדים מאה מילי יון ערבים, עד האחרון שבהם. מתנגדות לו גם כל מדינות העולם, וכיכללן ארצות-הברית. כל זה מובן היטב לממשלת-ישראל. היא קבעה שאין סיכוי לשלום כולל. אך אין היא רוצה גם במילחמה — כי במצב זה נוכחי אין לישראל מה להרוויח במילחמה. העולם יגרש אותה מכל שטח שתכבוש. בליט ברירה, נותר רק המוצא של הסי דרייה-ביניים. וכאן מתחיל מחזה-האבסורד. כי המחזה הזה, ששמו משאיומתן לה-

ה יוקי צה"ל בקראו לקיים רמה גבוהה של כוננות צבאית, נוכח האיום הי מצרי בביתול המנדט של כוח-ההירום, והכנות הצבא המצרי. אולם רק מעטים מהם נתנו, מן הסתם, את דעתם על המעשים הפוליטיים שגרמו למתיחות, אשר הכריחה את צה"ל לנקוט צעדי-זהירות יקרים אלה. האמת הפשוטה היא שכל הי חיילים הללו שימשו כפאטאימים במחזה-האבסורד.

מחזה-האבסורד הזה, שמו "הסדר ביניים".

הוא אבסורדי, מפני שעלילתו סותרת את כללי ההיגיון. לא מבחינה מצרית, ולא מבחינה אמריקאית — אלא מבחינה ישראלית.

לגבי המצרים, זהו דווקא מחזה פשוט והגיוני משום-כך, עמדתם היתה מלכת-חילה, ונשארה עד היום, פשוטה והגיונית. המצרים אומרים שוב ושוב: אנחנו מוכנים להסדר-שלום, אם ישראל תחזיר את האדמות שכבשה ב-1967 ואם תקום מדינה פלסטינית בגדה וברצועה. אם ישראל לא תסכים לכך, עלינו לשחרר את אדמתנו בכוח. אבל אנחנו מוכנים לדחות את המילחמה, אם נקבל בחזרה חלקים בסיני במסגרת הסדריה-ביניים. ההסדר הראשון צריך לכלול את אבו-רודייס ואת מעברי המיתלה והגידי. גשיא מצריים לא סטה מעמדה זו ימינה או שמאלה. נאומיו הגדולים בשבוע שעבר חזרו עליה בדיוק נמרץ. מבחינת פאראת אין זה, על פן, מחזה-האבסורד.

וא הדין לגבי האמריקאים. גם עמי דתם היא הגיונית בהחלט. והיא תואמת יטה את האינטרסים של ארצות-הברית. האמריקאים (כמו הסובייטים) אינם מעוניינים בשלום כולל במרחב, מפני שי בשלום כזה תצטמצם התלות המדינית הי צבאית של ארצות-הברית במעצמות-העל. אולם האמריקאים (כמו הסובייטים) גם אינם מעוניינים במילחמה, העלולה להכניס אותם למצב של עימות גלובלי. האמריקאים גם חוששים, בצדק, כי מילחמה חדי שה במרחב תביא שוב להפסקת זרם הי נפט הערבי אל המערב.

האמריקאים מעוניינים בשרשרת בדת-יפוסקת של הסדריה-ביניים. הסדריה-ביניים כאלה אפשריים רק בתיווך אמריקאי. בתהליך זה יהיו הערבים זקוקים במשך שנים רבות לאמריקאים, כדי לקבל בחזרה נתחים מן השטחים הכבושים בידי ישראל. ישראל הסרבנית תשמש שוט בידי האמריקאים כלפי הערבים, והכניעה שי תידרש מדיפעם מישראל היא המטבע של משלמים האמריקאים לערבים עבור הזרם השוטף של הנפט. גם מבחינת הנרי קיסינג'ר, לכן, מחזה-האבסורד. כל הנפשות הטובות האלה — סאדאט, פורד, קיסינג'ר — משחקות בעלילה סבירה.

אדם בשביד ישראל, זהו מחזה-אבסורד מכל הבחינות. אינו היתה ישראל מוכנה לחתי זור את כל השטחים המוחזקים (עם שינויי-גבול קטנים) ולהשלים עם הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, היא יפנה דהשיג שלום כולל בכל עת. היא יכלה להשיג שלום כוח בקלות, כי יוזמת עצמה, לפני שמונה שנים, למחרת מילחמת ששת-חודשים. או היתה ישראל